

Posudek diplomové práce

Jméno diplomanta: **Linda Hajžmanová**
Název práce: **Knihovna Václava Vydry**
Jméno oponenta: **PhDr. Petra Večeřová**
Návrh klasifikace: **výborně**

Popis rodové knihovny Václava Vydry byl diplomantkou zvolen do jisté míry náhodně, na žádost majitele Václava Vydry nejml., po jednom setkání s tímto hercem. Při tomto setkání vyslovil na půdě SVK PK přání, zda by jeho soukromá knihovna mohla být odborně uspořádána.

Diplomantka si před započítím práce uvědomila, že z hlediska teorie knihovnictví a prokázání své schopnosti v oboru tvůrčím způsobem uvažovat jde (v případě pořízení pouhého soupisu) o práci sice časově náročnou, ale relativně jednoduchou. Volba proto padla na způsob, který byl použit (popis podle ČSN ISO 690 Bibliografické citace, doplněné o potřebné poznámky), který se pro účel diplomové práce jevil jako nejvhodnější pro možnost relativně rychlého dokončení. S použitím uváděné literatury hledala proto během práce na soupisu širší tematické pole, umožňující sdělení podstatnějších souvislostí a vazeb mezi osobnostmi, které fond knihovny po celou dobu její existence doplňovaly, a výsledkem, tj. složením knihovny z hlediska formálního i obsahu knihovních dokumentů. To se to značné míry podařilo.

V závěru práce se diplomantka pokusila shrnout svoje teoretické úvahy o práci na soupisu knihovny obecně známé a populární osobnosti, praktické poznatky z práce na soupisu (poznatky o formálních i obsahových znacích dokumentů uložených v knihovně) do úvahy nad metodikou zpracování takového knihovního fondu. Výsledkem je rozdělení prací do nejméně dvou etap, jak diplomantka popisuje.

První etapou je soupis dokumentů deponovaných v knihovně. Tento soupis má být doplněn o analýzy vlastností fondu, jakými jsou formální vlastnosti knihovních jednotek, žánrová hlediska, chronologická hlediska, vztažená k časovým úsekům činnosti jednotlivých vlastníků, k jejich životním datům, jazyková hlediska, vybavení svazků individuálními znaky, jako jsou ex-libris, bibliofilie, dedikace v knihách, které byly vlastníkům knihovny darovány autory a dalšími osobnostmi, záložky v knihách, poznámky v textu apod. (Lze se však domnívat, že vlastní analýza by mohla tvořit druhou etapu zpracování knihovny, takže by základní etapy práce s fondem mohly být tři.)

Druhou etapou metodického zpracování knihovny je podle diplomantky biografická informace o vlastních knihovny, zpracovaná na základě studia dosavadních zveřejněných pramenů. Ta je pak rozšířena a doplněna o závěry analyticko-syntetického zpracování knihovního fondu, vedoucí ke zpřesnění biografické charakteristiky vlastníků.

Nastíněnou metodiku a závěr, že knihovní věda je při splnění popsanych postupů pomocnou vědou historickou, považují za cenné.

V práci zvolený způsob popisu a analýzy knihovního fondu KVV skutečně umožňuje další, někdy exaktní, jindy spekulativní úvahy a dedukce o vztahu majitelů knihovny k obsahu a formálním znakům knihovního fondu a do určité míry se podařilo osobnost vlastníků a budovatelů knihovny charakterizovat, nebo k jejich dosavadní charakteristice přinést nové poznatky. Další poznatky charakterizující vlastníky knihovny by pravděpodobně v hlubší míře přinesla databáze knihovního fondu, schopná ho vyhodnocovat nejen z hlediska formálního (zejména autorského), ale i obsahového (podle žánru, případně systematicky). Přesto se i prostřednictvím zvoleného způsobu popisu podařilo diplomantce upřesnit charakteristiky jednotlivých osobností, které knihovnu vlastnily a doplňovaly (Václava Vydry st., Václava Vydry ml., Dany Medřické, Václava Vydry nejml., Jany Bouškové i sestry V. Vydry ml. kunsthistoričky Jiřiny Vydrové. Podle dedikací mohl být do jisté míry charakterizován i např. vztah otce Dany Medřické k dceři a vztahy mezi Vydrovými a celou řadou osobností české kultury, přinejmenším frekvence jejich setkávání, osobní

sympatie apod.). Charakteristiky osobností Vydrova rodu se diplomantce do značné míry podařilo upřesnit, i když ne zcela soustavně a beze zbytku a závěry nelze přeceňovat. Diplomantka se nepouští do exaktních soudů a ponechává občas závěr na čtenáři práce. Může to být způsobenou úzkostlivou snahou držet se jen zcela zřejmých faktů a příliš z nich neodvozovat jakékoli vztahy a souvislosti, které by mohly být spekulativní. Je si vědoma skutečnosti, že k upřesnění osobnostních vlastností majitelů na základě studia knihovny, by byla potřebná součinnost odborníků dalších oborů. Postřehů a faktů, které lze odvodit z analýzy knihovního fondu, však diplomantka uvádí velké množství.

Za cenné považují i poznatky a závěry uvedené v 5. kapitole, které se týkají popisu zpracování knihovního fondu, zejména rychlosti popisu s knihou v ruce v situaci, kdy diplomantka jezdila zpracovávat knihovnu do bytu vlastníků v Praze. (Ověření rychlosti popisu ve zvolené formě – průměrných 27 knihovních jednotek popsanych za hodinu je velmi dobrý výkon.)

Diplomantka se zmiňuje o části knihovny, která je deponována v trvalém bydlišti Jany Bouškové a V. Vydry nejml. na Slapech, o darech divadelnímu oddělení Národního muzea a některé svazky byly odprodány antikvariátu. Snad by bylo dobré analyzovat i tyto části fondu, které jsou (s výjimkou odprodanych), možná obtížněji, ale dosažitelné.

Práci doplňují velmi informativní a důkladné přílohy s ukázkami režijních záznamů V. Vydry st., s vazbami mimořádných titulů (čínské tisky) a slovníček osobností, s nimiž se rodiny Vydrů stýkaly. Všechny přílohy mají pro práci zásadní význam.

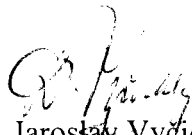
Práce má i konkrétní negativa, spočívající zejména v poměrně velkém množství písařských chyb (ojediněle obsahuje i gramatické chyby). Ve slovníčku osobností v příloze práce jsou písařské nedostatky (chybějící odklepy mezi slovy, vynechaná písmena i slabiky ve slovech, přesmyčky písmen, ojediněle se v práci vyskytne chybná větná skladba). Jsou způsobeny spěchem a pravděpodobně nedostatkem času na korekturu. Je to škoda, práce je tím poněkud znehodnocována, i když nikoli obsahově. Ojediněle se vyskytují nepřesnosti terminologické (např. s. 11: termínem „uzavřená“ knihovna se nemyslí nedoplňovaný uzavřený knihovní celek, ale knihovna soukromá, pod klauzurou). Pochybné je i věcné tvrzení na s. 19., že kočovné společnosti působily na českém venkově po dobu Vydrova mládí teprve necelé půlstoletí. Znamenalo by to, že asi kolem r. 1850 ještě neexistovaly, což není pravda.

Jednotlivé kapitoly, zejména biografie jednotlivých osobností, nejsou vyváženy co do rozsahu i obsahu a jsou závislé na množství faktů publikovaných o těchto osobnostech Vydrova rodu v dosažitelných pramenech, což je pochopitelné, ale nápadné. Nejohledněji jsou biografie Václava Vydry st. a Dany Medřické.

Diplomantka se chopila zpracování a analýzy knihovního fondu KVV s nebývalým zájmem, invencí a vytrvalostí. S jasným záměrem, který se podařilo naplnit. Splnila zadání diplomové práce. Zvládla velmi rozsáhlý soupis knihovny, která jí byla zpřístupněna, čítající 3425 k.j. Za velký klad považují naprostou samostatnost při přípravě podkladů a psaní práce. Po celou dobu vzniku práce nebylo třeba zásadním způsobem zasahovat a práce je zcela samostatným dílem diplomantky.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

V Plzni 8. 9. 2006

PhDr. Jaroslav Vyčichlo